

Vergaderjaar 2021–2022

35 925 XIV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) en het Diergezondheidsfonds (F) voor het jaar 2022

Nr. 24

AMENDEMENT VAN DE LEDEN BROMET EN THIJSSSEN

Ontvangen 2 december 2021

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

In de departementale begrotingsstaat wordt na artikel 24 een artikel ingevoegd, luidende:

		Verplich- tingen	Uitgaven	Ontvangsten
25	Transitiefonds landbouw, natuur, water en klimaat	12.000.000	12.000.000	0

Toelichting

De crisis in de landbouw uit zich in grote problemen op het gebied van teveel emissies van stikstof, fosfaat en nitraat, methaan en CO₂, met nadelige gevolgen voor klimaat, natuur en waterkwaliteit, maar ook in een slecht verdienvermogen voor duurzame boeren en een groot aantal bedrijfsbeëindigingen van boeren zonder opvolger. Een gezamenlijke aanpak van deze problemen biedt meer mogelijkheden en kansen, maar vraagt om ruime financiële armslag. Het PBL, de Ministeries van LNV en Financiën, maar ook Universiteiten al dan niet in opdracht van het Ministerie van LNV hebben in verschillende recente studies onderzocht welke middelen nodig zijn om de problemen op te lossen. Voor een structurele aanpak, die de grote vraagstukken uit de landbouw gezamenlijk aanpakt is een bedrag van ca. € 30 miljard nodig voor 10–12 jaar. In deze periode moet Nederland voldoen aan de Kaderrichtlijn Water (2027), de klimaatdoelen (2030) en de doelen uit de stikstofwet (2035). Ook de doelen en ambities voor nitraat en fosfaat, voor biodiversiteit en luchtkwaliteit, zoönosen en landschappelijke kwaliteit kunnen hiermee worden behaald.

De leden Bromet en Thijssen stellen voor om een landbouwtransitiefonds op te richten, van in eerste instantie € 12 miljard, aangevuld in latere tranches tot € 30 miljard. Het fonds is gericht op het opkopen en

herbestemmen van agrarische gronden, verplaatsen van bedrijven, vernietigen van dieren- en emissierechten en het herbestemmen van agrarische gronden voor natuur, natuurinclusieve extensieve landbouw en andere mengvormen. Het fonds draagt met subsidies of gunstige pachttarieven bij aan de omschakeling naar biologische landbouw, landschapsbeheer door boeren en het opvangen van economische verliezen van boeren door extensivering van hun bedrijfsvoering.

Het fonds wordt bekostigd met een opstart in 2022 van € 12 miljard uit de algemene middelen en aanvullende financiering uit de algemene middelen in latere tranches in 2024 en 2026 en 2028. Niet-uitgeputte middelen mogen worden meegenomen naar het volgende jaar (de zgn. 100% eindejaarmarge). Opbrengsten uit de pacht of verkoop van grond vloeien terug in het fonds. Indieners beogen om aanvullend aan onderhavig amendement een rechtvaardige bijdrage van bedrijven die in het landbouwsysteem opereren te vragen, waaronder banken en supermarkten.

Bromet
Thijssen